

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16108

Tarih : 28.01.2026

39807

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de çalışma yaşamı, uzun süredir iktidarın bilinçli tercihleri doğrultusunda sermaye lehine, emek aleyhine yeniden yapılandırılmakta, iktidar Anayasa ve taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış işçi haklarını korumak yerine; denetimsizlik, cezasızlık ve esnek çalışma politikalarıyla işçileri güvencesizliğe, düşük ücretlere ve sendikasızlığa mahkûm eden bir rol üstlenmektedir. Denetimsizlik ve patronlara tanınan fiili dokunulmazlık, işyerlerinde mobbingin, baskının ve insanlık dışı çalışma koşullarının kalıcı hale gelmesine neden olmuştur.

Bu sermaye yanlısı tutum, özellikle lojistik ve perakende gibi yoğun emek sömürsüne dayalı sektörlerde, işçilerin yalnızca ekonomik haklarını değil; bedensel bütünlüklerini ve insan onurunu da tehdit eder bir boyuta ulaşmıştır. Yüksek tempo, ağır yük taşıma ve vardiya baskısının olağan hale getirilmesi işçileri her gün bir adım daha iş cinayetlerinin eşiğine sürüklemektedir.

Bu bağlamda, Türkiye'nin en büyük perakende zincirlerinden biri olan Migros'ta, depo işçilerinin düşük zam dayatmasına karşı Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-SEN) öncülüğünde 23 Ocak 2026 tarihinde başlattığı iş bırakma eylemleri, kısa sürede ülke geneline yayılmıştır. Sendika ve işçi beyanlarına göre; İstanbul Esenyurt deposunda yaklaşık 1.000 işçi, ülke genelinde ise yaklaşık 5.000 Migros depo işçisi iş bırakma eylemine katılmıştır. İstanbul, İzmir, Adana, Bursa, Kocaeli, Diyarbakır ve Torbalı başta olmak üzere birçok kentte üretim ve sevkiyat ciddi biçimde durma noktasına gelmiştir.

İşçiler, Migros'un asgari ücrete yapılan yüzde 28'lik artışın üzerine yalnızca yüzde 1 ekleyerek sunduğu yüzde 28'lik zam teklifini "sefalet zammı" olarak nitelendirirken depoda çalıştıkları süreçte iş sağlığı ve güvenliğinin göz ardı edildiğini açıklamışlardır. Fiziksel olarak en ağır iş kollarından biri olan depo işçiliğinde yalnızca düşük ücretlere değil, aynı zamanda insanlık dışı çalışma koşullarına maruz bırakıldıklarını ifade etmektedir. Bazı depolarda dinlenme ve sosyal alanların insanlık dışı koşullarda olduğu; işçilerin yıllardır sistematik biçimde mobbing, baskı, taciz ve tehdide maruz kaldığı belirtilmektedir. İşçi beyanlarına göre, amirlerin açık şiddet dili kullandığı; bir amirin işçilere yönelik olarak "Bu işlere kalkışanların kafasını koparacağım" şeklinde tehditte bulunması, çalışma yaşamında şiddetin ne denli normalleştirildiğini gözler önüne sermektedir.

Performans sistemi, işçilerin anlatımlarıyla bir cezalandırma ve sindirme aracına dönüştürülmüş; hakkını arayan işçilere keyfi tutanaklar tutulmuş, prim kesintileriyle tehdit edilmiştir. Meyve-sebze bölümünde bir işçiden günlük 9 ton ürün işleme talep edilmesi, insan bedeninin sınırlarının ve işçi sağlığı ilkelerinin açık ihlalidir. Prim sisteminin amirlerin keyfi uygulamalarına bırakılması ise işçileri sürekli bir baskı ve belirsizlik içinde çalışmaya zorlamaktadır.

Öte yandan özellikle kadın işçilerin tuvalete gitme sıklıklarının dahi denetlenmesi, "Sürekli tuvalete gidiyorsunuz" diye tuvalet kullanımı üzerinden baskı kurulması, yalnızca bir disiplin uygulaması değil; kadın emeğini kontrol altına almaya dönük cinsiyetçi ve aşağılayıcı bir yönetim anlayışının ürünüdür. Uygulanan bu baskılar, çalışma yaşamında kadınlara yönelik yapısal ayrımcılığı, baskıyı göstermekte ve derinleştirmektedir. Bu uygulamalar, patriyarkal sermaye düzeninin kadınları ikinci sınıf emekçi olarak gören yaklaşımını pekiştirmektedir. İşçilerin direnişleri üzerine Migros İnsan Kaynakları, taşeron uygulamasına son verileceğini ve işçilerin 1 Şubat 2026 itibarıyla kadrolu yapılacağını duyurmuştur. Ancak bu vaade işçiler Nisan 2026'da yapılacak toplu iş sözleşmesi öncesi zam belirsizliğini gizleyen, ağır vergi kesintileriyle işçiyi yoksullaştırmaya devam eden bir oyalamadan ibaret olduğu belirtilmiş, işçiler; ücretlerin en az yüzde 50 oranında artırılması, vergi yükünün patronlara yüklenmesi, promosyonların eksiksiz yatırılması, yan haklara yüzde 100 zam yapılması ve keyfi tutanak uygulamalarına son verilmesi taleplerinde kararlı olduklarını açıkça bildirmişler ve haklı ve onurlu direnişlerine talepleri yerine getirilene kadar devam edeceklerini beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönemde yapılacak toplu iş sözleşmesi sürecinin baskı, belirsizlik ve tehdit ortamında yürütülmesi, sendikal özgürlüğün açık ihlali anlamına gelecektir. Bakanlığınızın bu süreçte seyirci kalması, yaşanacak hak kayıplarının doğrudan sorumluluğunu üstlenmesi anlamına gelecektir.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul Esenyurt deposunda yaklaşık 1.000, ülke genelinde ise yaklaşık 5.000 Migros depo işçisinin katıldığı iş bırakma eylemleri, Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Esenyurt depoda yaklaşık bin işçinin, ülke genelinde ise yaklaşık 5 bin işçinin iş bıraktığı eylemlerde, işçilerin maruz kaldığı mobbing, baskı, taciz ve tehditler (örneğin amirlerin "kafasını koparacağım" gibi ifadeleri) hakkında herhangi bir idari veya cezai soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmadı ise gerekçesi nedir?
- 3- Migros depolarında yaşanan iş bırakma eylemlerinin nedeni olan düşük ücretler, güvencesiz çalışma koşulları ve insanlık dışı uygulamalar konusunda Bakanlığınızca bugüne kadar yapılmış herhangi bir iş müfettişi incelemesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa tespit edilen ihlaller nelerdir?
- 4- DGD SEN'in Migros işyerlerinde yürüttüğü sendikal faaliyetler nedeniyle işçilerin baskıya, tehditlere, sürgüne ve işten çıkarmalara maruz kaldığı iddiaları doğru mudur? Bakanlığınızca bu iddialara ilişkin yürütülen herhangi bir soruşturma bulunmakta mıdır?
- 5- İşçilerin hakkını araması halinde keyfi tutanak tutulması, prim kesintileriyle tehdit edilmesi ve performans üzerinden cezalandırılması, İş Kanunu'na açıkça aykırı değil midir? Bu uygulamaları sürdüren patronlar hakkında neden herhangi bir yaptırım uygulanmamaktadır?
- 6- Kadın işçilerin tuvalete gitme sıklıklarının denetlenmesi ve bu nedenle baskıya maruz bırakılması, Bakanlığınız tarafından cinsiyet temelli ayrımcılık ve taciz olarak değerlendirilmiş midir? Bu konuda başlatılmış bir soruşturma var mıdır?
- 7- İşçilerden günlük 9 ton ürün atması gibi performans beklentileri ve prim sisteminin amirlerin keyfine bırakılması, emek sömürüsünün somut örnekleridir. Bakanlığınız, performans sistemlerinin işçilere karşı bir silaha dönüşmesini önlemek için hangi düzenlemeleri yapmayı planlamaktadır? Torbalı deposunda sevkiyatın durması gibi olaylar, bu sistemin yarattığı baskıyı doğrulamakta mıdır?
- 8- Migros İnsan Kaynakları tarafından taşeron uygulamasına son verilerek işçilerin 1 Şubat 2026 itibarıyla kadroya alınacağı açıklaması Bakanlığınızın bilgisi ve onayı dâhilinde midir? Bu geçiş sürecinde işçilerin ücret, vergi ve yan hak kaybı yaşamaması için hangi önlemler alınmıştır?

- 9- Migros depolarında yıllardır devam ettiği belirtilen düşük ücret, güvencesiz çalışma, aşırı tempo ve vardiya baskısı hakkında Bakanlığınız bugüne kadar neden etkili ve caydırıcı bir denetim gerçekleştirmemiştir?
- 10- Ülke genelinde yaklaşık 6.000 Migros depo işçisinin katıldığı iş bırakma eylemlerinin, Bakanlığınızın uzun süredir sürdürdüğü denetimsizlik politikalarının bir sonucu olduğu düşünülmekte midir?
- 11- Migros ve benzeri büyük sermaye gruplarının yıllardır süren ihlallerine rağmen ciddi bir yaptırımla karşılaşmaması, Bakanlığınızın sermaye lehine bir cezasızlık politikası izlediğinin göstergesi değil midir?
- 12- Bakanlığınız, işçilerin talepleri olan ücretlerin yüzde 50 artırılması, vergi yükünü patronların yüklenmesi, promosyonların tam yatırılması, yan haklara yüzde 100 zam yapılması ve keyfi tutanaklara son verilmesi konusunda arabuluculuk veya denetleyicilik rolü üstlenecek midir?
- 13- Hükümetinizin, sendikal hakları tanımayan ve emekçilerin taleplerini yok sayan patronlar karşısında fiilen sermayeden yana tutum alması, işçileri güvencesizliğe ve düşük ücretlere mahkûm etmektedir. Ülkenin birçok yerinde süren eylemler bu tutumlara karşı bir direniştir. Bakanlığınızın, işçilerin onuruna yaraşır güvenceli, eşitlikçi ve sağlıklı çalışma koşulları sağlamak; işçi haklarını korumak, iş cinayetleri ve meslek hastalıklarını önlemek amacıyla yapısal bir reform planı var mıdır?